

Rondetafelgesprek Dividendbelasting: position paper Shell

December 2017

1. DIVIDENDBELASTING

Wanneer een in Nederland gevestigde onderneming winst (dividend) uitkeert aan haar aandeelhouders, wordt daarop dividendbelasting ingehouden. Het netto-dividend wordt uitgekeerd aan de aandeelhouder en de dividendbelasting wordt afgedragen aan de Belastingdienst. In het algemeen zijn het dus de aandeelhouders en niet de bedrijven die de dividendbelasting betalen. Van deze aandeelhouders zijn het de buitenlandse aandeelhouders van Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen die het overgrote deel van de dividendbelasting dragen.

Er is een groep aandeelhouders die de dividendbelasting kan verrekenen met de in hun thuisland verschuldigde belasting. Belangrijke groepen buitenlandse aandeelhouders kunnen de dividendbelasting echter niet verrekenen in hun thuisland, zoals de meeste categorieën aandeelhouders in het Verenigd Koninkrijk en bepaalde beleggingsfondsen in de Verenigde Staten. Daarmee wordt de toegang voor Nederlandse bedrijven tot grote kapitaalmarkten en kapitaalverstrekkers belemmerd. Een dergelijke belemmering is in het bijzonder een probleem voor relatief grote bedrijven in relatief kleine landen, omdat deze bedrijven in belangrijke mate afhankelijk zijn van buitenlandse kapitaalverschaffers. Ter illustratie, minder dan 5% van de aandeelhouders van Royal Dutch Shell zijn Nederlandse investeerders.

In een wereld van toenemend protectionisme en groeiende concurrentie om investeringen, zijn hoofdkantoren van multinationals geen rustig bezit voor landen met een kleine lokale kapitaalmarkt. Nederland is een handelsnatie met een open economie. Het Nederlandse bedrijfsleven is voor de financiering van zijn (wereldwijde) activiteiten voor een groot deel aangewezen op de buitenlandse kapitaalmarkt. Onbelemmerde toegang tot deze buitenlandse kapitaalmarkt is daarom van groot belang. In dit licht is afschaffing van dividendbelasting dus ook belangrijk voor het aantrekken en behouden van multinationals die bijdragen aan banen, investeringen en het ecosysteem van grote, middelgrote en kleine bedrijven.

2. DIVIDENDBELASTING EN RELEVANTIE VOOR SHELL

In 2004 ontstond de noodzaak om onze organisatie drastisch te vereenvoudigen. De twee toenmalige moedermaatschappijen werden samengevoegd: de N.V. Koninklijke Nederlandse Petroleum Maatschappij en The “Shell” Transport and Trading Company, plc. Het doel was om een transparante en eenvoudige kapitaal- en bestuursstructuur in te voeren.

Shell stond destijds voor de keuze om het nieuwe hoofdkantoor in Nederland onder te brengen of in het Verenigd Koninkrijk. Uiteindelijk kozen wij voor een hoofdkantoor in Den Haag en voor een *public limited liability company* (plc) als juridische vorm, opgericht onder het recht van Engeland en Wales. Dit betekende dat Nederlandse dividendbelasting voor de meerderheid van de Britse aandeelhouders van de voormalige Britse moedermaatschappij een netto kostenpost zou gaan vormen. Om dit effect weg te nemen werd — in weerwil van de doelstelling om een eenvoudige kapitaalstructuur in te voeren — een complexe kapitaalstructuur gecreëerd met A- en B-aandelen (hierna: “duale-aandelenstructuur”¹).

1 Een duale-aandelenstructuur staat los van het aantal beursnoteringen. Shell’s volledige aandelenkapitaal (A en B) is genoteerd aan en kan verhandeld worden op London Stock Exchange, Euronext Amsterdam en de New York Stock Exchange (in de vorm van American Depositary Shares).

Dividenden op aandelen A werden wel en dividenden op aandelen B werden niet aan dividendbelasting onderworpen.

In die tijd was het de verwachting dat de complexe duale-aandelenstructuur slechts voor een beperkte periode in stand zou blijven. Dit beeld werd bevestigd door uitspraken van de toenmalige Staatssecretaris van Financiën Joop Wijn in de Eerste en Tweede Kamer.²

Dividendbelasting heeft een aanzienlijke complexiteit in onze kapitaalstructuur gebracht, bemoeilijkt grote strategische transacties zoals overnames, en hindert ons bij de interne financiering van ons dividend en de inkoop en uitgifte van eigen aandelen.

3. BIJDRAGE VAN SHELL AAN DE NEDERLANDSE WELVAART

De economische bijdrage van multinationals als Shell aan de Nederlandse economie en het internationale gewicht van Nederland is significant. Shell is onlosmakelijk verbonden met het ecosysteem van grote, middelgrote en kleine bedrijven. Dit blijkt uit het aantal directe banen en de hoogte van de kapitaalinvesteringen. Shell heeft een paar duizend toeleveranciers in Nederland die in meer of mindere mate van Shell afhankelijk zijn; deze toeleveranciers zorgen op hun beurt weer voor veel (indirecte) werkgelegenheid.

Een ander voorbeeld is de bijdrage van multinationals aan essentiële *Research & Development* (R&D). Deze R&D wordt vaak uitgevoerd in samenwerking met universiteiten en onderzoeksinstituten, zodat promovendi een kans krijgen bij te dragen aan wetenschappelijke doorbraken. Niet voor niets is het aantal aangevraagde octrooien in Nederland relatief hoog. Hoofdkantoren bieden ook kwalitatief hoge werkgelegenheid die Nederlands en internationaal talent aan Nederland bindt. Hoofdkantoren en R&D-centra trekken bovendien veel bezoekers en zenden relatief veel reizigers uit naar andere landen. Daarvan profiteren bijvoorbeeld luchtvaartmaatschappijen, Schiphol en Rotterdam/The Hague Airport, de Nederlandse Spoorwegen, taxibedrijven, hotels en horecabedrijven.

Shell onderschrijft de klimaatafspraken die zijn gemaakt in Parijs en wil een actieve speler zijn in de energietransitie. Wij geloven dat dit ook de ambities zoals uiteengezet in het Regeerakkoord zal helpen te bereiken. Onze *New Energies*-organisatie is gehuisvest in Nederland en zal van daaruit Shells wereldwijde strategie op dit gebied uitvoeren. In november 2017 heeft Shell nadere details bekendgemaakt over hoe we willen groeien in de energietransitie. In ons 'strategisch thema' *New Energies* gaan wij ons richten op drie gebieden: nieuwe brandstoffen, waaronder biobrandstoffen en waterstof; duurzame energieopwekking, zoals wind- en zonneparken; en geïntegreerde en gedigitaliseerde waardeketens waarin wordt gedacht vanuit de klant.

2 "Dat neemt niet weg dat ik op den duur geen toekomst zie voor de dividendbelasting. Dat moet mij van het hart. Het lijkt dan ook logisch dat een beleidsrichting moet worden ingeslagen die is gericht op afbouw van de dividendbelasting. Dat is natuurlijk wel een majeure operatie, die niet van de ene op de andere dag zal zijn te realiseren maar die een aantal jaren in beslag zal nemen. Dat zal dan een proces zijn dat zich zal moeten voltrekken in kleine stappen." (Belastingplan 2006, Handelingen II, blz. 21-1373/4), en: "Wel denk ik dat op termijn de dividendbelasting moet worden afgeschaft. Op kortere termijn zie ik dat met name bij het deelonderwerp pensioenfondsen een potentieel probleem kan optreden. Wij kunnen uitvoeringstechnisch winst boeken door bijvoorbeeld naar het tarief te kijken. Er moet een goede balans worden gezocht tussen budgettaire mogelijkheden, juridische noodzaak en een wenselijk vestigingsklimaat, maar het signaal voor het bedrijfsleven mag zijn dat wij op termijn deze belasting niet zien overleven." (Belastingplan 2006, Handelingen I, blz. 11-500/1).

Tastbare voorbeelden van onze inspanningen in de energietransitie zijn Wind op Zee (*Noordzeewind* en *Borssele 3-4*); restwarmtekoppeling tussen Pernis en de gemeente Rotterdam; elektrische laadstations bij benzinestations (*Shell Recharge*); laadstations thuis en op kantoor (via de recente aankoop van *NewMotion*); de aangekondigde snelladers langs Europese snelwegen (via *IONITY*); en voor zakelijke klanten die nog niet elektrisch rijden is er sinds kort de mogelijkheid tot CO₂-compensatie via gecertificeerde natuurprojecten in binnen- of buitenland. Voor vrachtvervoer en scheepvaart hebben wij een Nederlands netwerk voor *Liquid Natural Gas* (LNG) opgericht. Als vervanging van brandstoffen die op olie zijn gebaseerd, biedt LNG voordelen op het gebied van CO₂-emissies en luchtkwaliteit. Naast die projecten zijn er in Nederland andere projecten met een lage CO₂-uitstoot in voorbereiding.

Om ons aandeel in de Nederlandse welvaart te schetsen, volgt hier een niet-uitputtend overzicht van Shells bijdrage aan de Nederlandse economie.

Hoe Shell bijdraagt aan het internationale gewicht van Nederland:

- Werknemers: Shell is actief in meer dan 70 landen en heeft ongeveer 90.000 werknemers (2016).
- Hoofdkantoor: het hoofdkantoor van Shell staat in Nederland, en alle *Upstream* en *Integrated Gas businesses* en alle ondersteunende functies hebben hun internationale directoraat in Nederland. Na de combinatie met de BG Group is de *Integrated Gas business* geconsolideerd in Nederland waarmee het grootste particuliere aardgasbedrijf ter wereld is ontstaan.
- Dividendbetalingen: Met Shell is Nederland thuishaven van de grootste uitbetaler van dividenden ter wereld. In 2010, 2012, 2013 en 2016 was Shell de nummer één van de wereld en in de overige jaren van dit decennium de nummer twee.³ Shell betaalde in 2016 rond de \$15 miljard aan dividend aan zijn aandeelhouders. Shell betaalde dat jaar een kleine 30 procent van het totale cashdividend dat werd uitbetaald door aan de AEX genoteerde bedrijven met hoofdkantoor in Nederland. Dit maakt Shell verreweg de grootste bron van dividendbelastinginkomsten in Nederland in 2016. Met de uitbetaling van dividenden vloeit waarde terug naar aandeelhouders, zowel particulieren als pensioenfondsen en andere institutionele beleggers.
- In 2016 besteedde Shell meer dan \$45 miljard bij 43.000 toeleveranciers wereldwijd. Daarvan landt ongeveer 10% bij in Nederland gevestigde bedrijven (zie hieronder).

Wat Shell toevoegt in Nederland (cijfers 2016 tenzij anders vermeld):

- Werknemers: bij Shell in Nederland werken ongeveer 10.000 werknemers.
- Toeleveranciers: de afgelopen vijf jaar hebben gemiddeld 2.300 Nederlandse bedrijven gezamenlijk tussen \$4 en \$6.5 miljard per jaar aan omzet gegenereerd aan contracten met Shell. De bedrijven variëren van cateraars, consultants en uitzendbureaus, tot ingenieursbureaus en de grote spelers in de Rotterdamse haven.
- Kapitaalinvesteringen: €800 miljoen investeringen op locatie in Nederland (Pernis, Moerdijk).
- R&D-investeringen: €700 miljoen aan R&D-investeringen, waarvan circa €400 miljoen direct gerelateerd is aan arbeidsplaatsen in Rijswijk en het Shell Technology Centre Amsterdam.
- Indirecte impact: jaarlijks ruim 90.000 reizigers voor Shell-activiteiten via Schiphol en Rotterdam/The Hague Airport en ongeveer 110.000 zakelijke hotelovernachtingen per jaar.

³ In de andere jaren waren dit respectievelijk PetroChina Co. Ltd, Vodafone Group plc and Exxon Mobil Corp.

4. CONCLUSIE

Shell bepleit de afschaffing van dividendbelasting al sinds 2005, toen wij onze Britse en Nederlandse moedermaatschappijen samenvoegden en ons nieuwe hoofdkantoor in Den Haag vestigden. Dividendbelasting heeft een aanzienlijke complexiteit in onze kapitaalstructuur gebracht, bemoeilijkt grote strategische transacties zoals overnames en hindert ons bij de interne financiering van ons dividend en de inkoop en uitgifte van eigen aandelen. De bezwaren tegen dividendbelasting manifesteren zich juist bij multinationals met een hoofdkantoor in een land met een kleine lokale kapitaalmarkt en een sterke afhankelijkheid van buitenlandse kapitaalverschaffers. Belangrijke groepen buitenlandse kapitaalverschaffers kunnen de dividendbelasting niet verrekenen, wat de toegang voor Nederlandse bedrijven tot grote kapitaalmarkten en kapitaalverstrekkers bemoeilijkt. Afschaffing van dividendbelasting is belangrijk voor het aantrekken en behouden van multinationals die bijdragen aan investeringen, banen en het ecosysteem van grote, middelgrote en kleine bedrijven. Daarom verwelkomt Shell het voornemen om de dividendbelasting af te schaffen.

+++